

• Ik heb u doen schrikken!" fluisterde de jongman,

Op den tweeden zondag in Junij wordt te Dents alle jaren het schuttersfeest gevierd, waarbij het acht dagen lang schouw pleegt toe te gaan; want aan de overzijde van den Rijn ligt, met zijne voltooide en onvoltooide torens, de reusachtige getuige van alle Christen-eeuwen, het oude, eerwaardige Keulen, welks vrome bewoners een niet minder goeden zin voor alle geoorloofde uit-

ONGEBLEEKTE SULPHAS QUININÆ,

de beste preparatie van Quinine, hetwelk algemeen in de Britsche legers gebruikt wordt.

Te verkrijgen in fleschjes van 1 ons à f 18 en van een half ons à f 10, bij

(2091) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Geconijnte Bengaalsche BEAL VRUCHT,

gerecommandeerd door de Geneeskundige Faculteit van Britsch Indie, voor dysenterie, diarhée en voor zwakte der ingewanden. Verkrijgbaar bij

(2092) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

De ondergeteekenden hebben op nieuw ontvangen:

Engelsche Tafelbeschuiten, pas alhier aangebragt van Londen per Engelsch schip *William Simpson*, Fijne echte Linnen Hemden, Drills en Zakdoeken, voorts nog een factuur Pleetwerk.

(2089) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

SAMARANGSCHE BESCHUIT.

Iere Qualité.

La grande Boite f 6 Receptis.
en demi Boites - 3

(2078) Chez LEROUX & BERNE.
(Noordwijk).

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een onvergelykelyk middel voor gal en leverziekten, gebrekkige spijsvertering, enz. De weduwe van eenen officier in dienst der Oost-Indische compagnie, woonde sedert geruimen tijd in Calcutta, waar zij zoo sterk leed aan maag- en leverkwalen, dat zij geenerlei voedsel meer kon verteren, zij had bijna onophoudelyk zware hoofdpijnen, zenuwtrekkingen, en was zeer neêrslagtig, gewone gevolgen van een bedorven gestel. Geene geneesmiddelen hadden gebaat en hare vrienden gaven alle hoop op van haar te zien herstellen, totdat zij hare toevlugt nam tot de pillen van Holloway, waardoor zij in zes weken tijds eene volmaakte gezondheid herkreëg.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à - 1,—, - 3,— - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvragen constant te bekomen bij *Kruthoffer & Soerman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1816)

REVALENTA ARABICA

van

BARRY DU BARRY & Co., te Londen.

Hoofd-Dépot voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.
(981)

Wordt TE KOOP aangeboden

een Spangood gedresseerde Battak Wagenpaardem, alsook een dito Hondpaard. Te bevragen bij

LOURAN & VAN WALCHREN.

BATAVIA, den 16 December 1884.

(2124)

TE KOOP OF TE HUUR,

onder zeer aangename voorwaarden,

de Landen SERPONG en LENKONG,

zoo wel te samen als afzonderlijk. Te bevragen bij

(2086) M. DE LEON.

spanningen aan den dag leggen. Op de schipbrug, die de vesting met de grijze hoofdstad verbindt, beweegt zich op dien dag een levend menschenoew-zonder-end; want het feest valt tegenwoordig nog buitendien op des konings geboortedag, op welken, gelijk op eenige andere feestdagen, men de brug kan overgaan, zonder tol te betalen. Handelzucht in het groot en klein is het meest uitkomend element in de groote kerkstad, en van oudsher betaamde het den mercantielen geest, geen voordeel uit het oog te verliezen, dat zich met zekerheid vooruit laat berekenen. Men houdt het derhalve voor iets, dat van zelf spreekt, wanneer men tracht, op de genoemde dagen de gelegenheid waar te nemen, bij het bezoek van het schuttersfeest twee Pfennige heen, twee terug, te samen vier Pfennige, te besparen, waardoor de op de gezondheid van het geëerbiedigd hoofd van den staat geleide glansjes ten minste van de andere fatale bijbelasting ontheven worden. Met klokslag van negenen des avonds houdt echter die vrijdom op, en de gasten en pierewachters, die na dit uur de brug overkomen, betalen weder twee Pfennige bruggeld, als naar gewoonte.

Tot dit laatste getal behoorde ook baas Klopfein, van zijn beroep een bliklager. Het scheen wel, dat hij de flesch wat al te sterk had aangesproken; want onderweg kwam het hem nu en dan voor, dat de beploring der brug verschrikkelijk hobbelig was, en zeer

Het Huis en het geboortehuis op Tana-Abang, thans bewoond door den heer Johnston, en

TE KOOP OF TE HUUR

Het Huis op Tana-Abang, vroeger bewoond door den heer MacMillan.

Deze beide huizen zijn thans in goeden staat, en de koopsom kan, naar verlangen, voor 3 jaren op hypotheek blijven.

Te bevragen bij

(2122)

JOHN PRYCE & Co.

TE KOOP onder voordeelige voorwaarden, een nieuw gebouwde Huis, gelegen aan den Nieuwen weg van Tana-Abang naar Parapatan (Kebon Sirie).

(2084) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE HUUR dadelijk te inhuyden, het Huis thans bewoond door den heer Mr. J. J. J. J.

van Hemert. Adres

(2104)

E. KINDER.

TE HUUR Een aangenaam, aan den groten weg gelegen, HUIS te Buitenzorg, laatst bewoond door den heer L. van der Bor. Te bevragen bij den heer K. F. W. Brautigam, aldaar.

(2093)

Op Dingsdag den 26 dezer,

ten 9 ure voormiddags, zal te Buitenzorg, ten huize van den heer Hartmann, bij veiling worden verpacht, de Bazaar Tjebining voor 1885.

(2075)

f 10,000,—

in Leen te bekomen bij

(2081)

N. LANGE, qq.

Een hier geboren jong mensch, de administratie van een land en de verschillende cultuurs kennis, zag zich gaarne geplaatst, op eenigzins voordelinge voorwaarden, als Administrateur van een Land of Suiker-fabriek.

Wie hierop acht gelieft te slaan, wordt verzocht, zich met brieven franco, lett. A. Z. te wenden tot den heer W. L. Ritter, te Batavia.

(2108)

Bij den Paardenarts Noordijk bestaat gelegenheid zich te abonneren voor behandeling der Paarden, met het gebruik der Houtboeckers, te Batavia, per paard per maand.

Adres: Noordwijk, bij Houtboeckers.

(2108)

Receptie in den 1^{en} of Leerl. gr. te houden in de Loge de Ster in het O. op Zaterdag den 30 December.

Aanvang der werkzaamheden ten 7 ure.

(2103)

Het Atelier voor Daguerreotyp Portretten

op Molenvliet,

tegenover Gang Ketapang, is op Zon- en Feestdagen voortdurend geopend.

(2073)

Mr. A. GILBERT,

Prestidigitateur, Professeur de Magie blanche, Artiste du Théâtre Comique à Paris,

a l'honneur de prévenir le public de Batavia qu'il se propose de donner quelques représentations de son art. Le succès qu'il a eu l'honneur d'obtenir sur les premiers Théâtres du globe, lui donnent lieu d'espérer que le public de Batavia voudra bien l'honorer de sa présence.

(2079)

De ondergeteekenden berigten het geëerde publiek, dat zij zich recomanderen tot het **REPAREREN VAN PIANO'S**, gevende de verzekering eener solide en prompte bediening.

Adres

J. BELLE & Co.

(2073)

Noordwijk.

TONG, Likdoornsnijder.

Gang Patjenotgan.

(1280)

VERTREKENDE PERSONEN.

E. W. Muller en Familie naar Nederland, vragende van Ruiters & Kerkhof te Soerabaya.

(2080)

G. Schenkberg.

(2096)

Bij W. BRUINING wordt uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK

VOOR 1885.

Prijs, met een afzonderlijk Waachboekje, f 2.20
Franco per post over Java 2.50

KANTOOR-ALMANAK

voor 1885.

Op Groot Velijn Papier, gedrukt in drie verschillende kleuren,

Prijs opgeplakt f 2,— Onopgeplakt f 1,—

Mede verkrijgbaar bij de Heeren Blok, te Cheribon en E. Fakri, te Soerabaya.

(1067)

JAVA-BODE.

H. H. Intekenaren op bovengemeld Blad, die geseigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1885 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor franco toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia f 12.50,

Java 15.—

de Buitenbezittingen 17.50.

Nederland 22.50.

Brieven franco aan

den Administrateur van dat Blad,

(1933)

H. M. VAN DORP.

De Intekening en Stortuit voor dat Blad kan ook geschieden bij van Haren Noman, Koff & Co. te Samarang en E. Fakri te Soerabaya.

Boekhandel.

De Ondergeteekende heeft te Batavia, mede den CATALOGUS van de bij hem verkochte zijnde **BOEKWERKEN**. Op aanvraag is hetzelve gratis te bekoemen.

(2035)

H. M. VAN DORP,

BATAVIA, 1884.

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaars te Batavia, mede bij van Haren Noman, Koff & Co. te Samarang en E. Fakri te Soerabaya.

Eene gedetailleerde

Kaart van de Krim,

bijzonder bewerkt voor de tijdingen van het Tooneel des Oorlogs.

Prijs f 3,— per Exemplaar.

(2101)

zijn dingen, die een ander laat liggen. Laat eens kijken wat het nu weer is!"

Het onweer was ten minste gelukkig bijgeval, dewijl de magneet van nieuwsgierigheid even zoo goed zijne aantrekkingskracht had op de lieflijke vrouw Klopfein had, als voor alle andere dochters van Eva in het algemeen. Zonder verdoelen werd het het openen der brieven tasch overgegaan. Maar wie schildert de verrassing, verbazing en vreugde, waarmee zij uitriep: "Zie ik wel? Dat zijn allemaal munthiljetten van honderd gulden; kijk eens aan! En hier is een bankbriefje van duizend gulden! Lieve deugd nog toe!" — "Nu, er zal zich wel iemand als eigenaar aanmelden," antwoordde hij, "en zoo niet, dan breng ik morgen den heelen boel naar de post, en dan komt de zaak in de krant."

(Wordt vervolgd)

 Reglement op het Beleid der Regering van Nederlandsch Indië, a f 1,— verkrijgbaar bij

(2029) W. BRUINING.

Gelithographieerde Visitekaartjes,
in verschillende Letter en Formaten, worden vervaardigd bij
(2034) H. M. VAN DORP.

TIJDSCHRIFT tot BEVORDERING VAN CHRISTELIJK LEVEN

in
Nederlandsch Indië,
door
A. A. T. MOUNIER.

De ruime intekening op dit Tijdschrift stelt redactie en uitgevers in de mogelijkheid den voorgenomen uitgave te doen plaats hebben en zal de bijna afgedrukte eerste aflevering spoedig het licht zien.
Van enkele plaatsen op Java en Buitenbezittingen worden de teekeningen nog te gemoet gezien en aan de teekening van de teekening wordt berispt.
De inhoud der afleveringen zal maandelijks in het Kunst- en Letteren van de heeren Lange & Co. worden opgenomen. (2076)

Visite-Kaartjes,
Glad- of Carten-Papier, verguld op snée, op naam gelithografieerd of geboekdrukt, verkrijgbaar bij
(1975) VAN HAREN NOMAN & KOLFF

Kantoor-Boeken,
PARLISCH FABRICAT,
in geheel Leder gebonden, in complete Stellen van
Grootboek, Kopijboek
Journaal, en
Memoriaal, Kasboek.
Voorts: **DEBITEUREN BOEKEN,** Debet en Credit op eene bladzijde, **VERKOOP-, FACTUUR-, KAS-** en alle andere soorten van **BLJBOEKEN,** voor Handel en Administratie geschikt, in Quarto, Folio, Royaal en grootere formaten.
Al deze Boeken zijn net gelijnd, eenvormig en solide gebonden, en geheel ten gemakke van verbruikers ingerigt; het papier is van de zwaarste kwaliteit en sterk geplaccerd. De prijzen der differente Boeken zijn uiterst billijk genoteerd.
(2099) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Indische Taal- en Oudheid- kunde.

- I. Humboldt, Über die Kawi sprache auf der Insel Java, 3 dln.
 - II. Lassen, Indische Alberthums kunde, 3 deelen met kaart.
 - III. Heynau, Relation des Voyages par les Arabes dans l'Inde, au IXe siècle.
 - IV. Idem, Fragmens Arabes et Persans inédits, relatifs à l'Inde antérieurement au XIe siècle.
 - V. Idem, Memoire Géographique etc. sur l'Inde, antérieurement au XIe siècle, d'après les écrivains Arabes, Persans et Chinois.
- Al deze werken zijn net gelijnd en geconserveerd. Het eerste is niet meer in den handel; de drie laatste zijn op last der Fransche regering der Koninklijke Bibliotheek te Parijs gedrukt.
De werken worden bij voorkeur gezamenlijk tegen zeer matigen prijs aangeboden bij
(2098) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel LANGE & Co.
Verkrijgbaar voor f 55,—
Eén Neue Miniatur Bibliothek der Deutschen Classiker, 202 Bändchen.
Ontvangen Geneeskundige Werken, van:
Burger. Förster. Gerlach. Haeser. Kiwisch von Rotterau. Morel. Oesterlin. Röser. Ruete. Siebold. Stromeyer. Persilla. Van Hasselt. Schoedler. (2118)

**INDISCHE ZAKALMANAK
1855.**
f 2,—, Franco 3,—.
KANTOORALMANAK
f 1,—, Onopgeplakt 0,60.
(1756) LANGE & Co.

KANTOOR-BOEKEN

in Stellen en afzonderlijk te bekomen, bij
(2036) H. M. VAN DORP.

Naar Macassar en de Molukko's.
 In verband met het vertrek van het stoomschip **AMBON** van Soerabaya naar Macassar en de Molukko's, zal het stoomschip **BANDA** 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail van hier naar Samarang en Soerabaya vertrekken.
De Agenten,
(2100) B. KOPERSMIT & Co.
20 December 1854.

Naar Samarang.
 Het stoomschip **Koningin der Nederlanden** zal op den 27 dezer vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen ten kantore der Ned. Indische stoomboot-Maatschappij.
(2097) MACLAINE, WATSON & Co.
Directeuren.
BATAVIA, den 20 December 1854.

Passage naar Nederland
 wordt aangeboden met het extra snelzeilend en voor passagiers uitmuntend ingerigt fregatschip **Sara Johanna**, kapt. Z. B. Wasenaar qq., om tegen het einde der maand Januarij aanstaande van Cheribon te vertrekken. Nadere informatiën te bekomen bij den kapitein en alhier bij de agenten
(2110) BUSING, SCHRODER & Co.

BATAVIA.
In den morgen van den 22 dezer is Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal met Mevrouw Daymaer van Twist en gevolg van Buitenzorg ter dezer hoofdplaats aangekomen.

Met genoegen vermelden wij dat op den 20 dezer de verdienstelijke hoofd-ambtenaar baron de Geer, laatstelijk resident van Soeracarta, met het schip **Bezoekie**, kapitein A. Schaap, van verlof naar Nederland alhier is aangekomen en hopen, dat zijne erkende bekwaamheden en kunde weldra weder in een uitgebreiden werkring het algemeen ten nutte mogen zijn.

Naar wij vernemen heeft een Engelsch vaartuig, gisteren van Singapore alhier ter reede aangekomen, de tijding gebracht, dat op den 15 dezer de Maits van Calcutta en Ceylon ter dier plaatse nog niet waren aangekomen, waaraan men zou kunnen toeschrijven het lang uitblijven van de stoomboot **Koningin der Nederlanden**, dagelijks van Singapore met de Mail van Europa alhier verwacht wordende.

In den afgelopen nacht is in de kampong Penjarangan eene loots, waaronder prauwen hersteld en gekalfaterd worden, door onvoorzigtigheid van den inlandschen wachter in brand gevlagen en geheel in de asch gelegd. Deze wachter had daaronder vuur aangelegd om door den rook de musketen van zich af te weren en zich daarna, zonder dat vuur te blusschen, in eene prauw te slapen gelegd. De vlam, door den wind aangewakkerd, tastte daarop de loots aan. Andere ongelukken hebben echter daarbij niet plaats gehad.

Men leest in de *Javasche Courant* van heden: Op het bericht van het hoofd der Kangean-eilanden, dat zich op den 15 November jl. tien rooversprauwen zouden vertoond hebben, door welke drie vaartuigen, op het eiland Rias te huis behoorende, zouden zijn aangetast, doch die het ontkomen waren, hebben Zr. Ms. stoomschepen **Batavia** en **Borneo** van uit Soerabaya eenen kruistocht om de Oost gedaan. Alle prauwen, die men, zoo in straat Madura als bij het eiland Rias en de Kangean-eilanden ontmoette, werden onderzocht, doch men ontdekte van de roovers niets, evenmin als van de daders van den kustroof, waarvan sedert eenigen tijd sprake is.

Van Bezoekie den 12 December wordt gemeld, dat ten gevolge van zware regens en hoogen waterstand, in de afdeeling Panaroekan en Bondowosso de volgende onheilen hebben plaats gehad, als:

In den avond van den 2 dezer zijn de bruggen op den weg van Bondowosso naar Wringin, bij de dessa's Selomembo en Kambrietan, beschadigd door het inzakken en wegslaan van een gedeelte van den grond aan weerszijden.

In den avond van den 6 dezer zijn twee dammen in het district Kalitiekoes weggeslagen en de brug Ardjassa op den grooten weg, beschadigd, door verzakking en instorting van een der steenen landhoofden, zoomede zijn de indigovelden van de dessa's Lamongan en Ehong (1½ bouw) overstroomd en hebben eenige schade geleden.

Op den namiddag van dienzelfden dag, omstreeks half zes ure, is de inlander **Tjeleng**, van de dessa Tjoera Djero, district Kapongan, in de nabijheid van de dessa Pandjie, door den bliksem getroffen en gedood; toen hij met zijn broeder **Assier** van het bosch huiswaarts keerde met eene kar met hout beladen en bespannen met twee ossen, welke gelijktijdig getroffen en gedood zijn.

Wijders zijn nog door den hoogen waterstand in de rivieren en bergstroomen in het district Bondowosso, verscheidene dammen, volgens ontvanghen bericht 16 in getal, zoo groot als kleine, min of meer beschadigd. Men is onverwijld met de herstelling van de aangerigte schade begonnen.

ENGELAND.
Dezer dagen werden op last der admiraliteit drie prijs-gemaakte Russische schepen met hunne ladingen verkocht. Het eerste, de **Mentor**, van 506 ton, bragt Lst. 2000 op en zijne lading, bestaande in zout, Lst. 652;

het tweede, de brik **Alexander**, van 225 ton, Lst. 1530, en hare lading, mede in zout bestaande, Lst. 278; het derde, de bark **Amerika**, groot 150 tonnenlast, Lst. 910, en hare lading, bestaande in Xeres wijn, Lst. 486. Het Russische Schip **Emilia** is nu het eerst aan de beurt om verkocht te worden. De **Bog Noja**, **Nadischea** en **Dwina**, prijzen van Hr. Ms. schip **Miranda**, zijn reeds op weg naar Engeland.

De verkiezing van den lord-mayor voor 1855 heeft te Londen plaats gehad. De alderman **Moon** is tot deze waardigheid gekozen.

Er zal te Londen eene vergadering van de voornaamste smeden plaats hebben, met het doel om eene commissie te benoemen ten einde te onderzoeken, in hoeverre de nieuwe uitvinding, om staal te fabriceren, door den heer **Adrien Chenot**, in Frankrijk gedaan, waarde heeft. Deze geeft namelijk voor, om door zijn stelsel, dat in eene toepassing bestaat der electriciteit, het staal te kunnen fabriceren in eene veel betere kwaliteit, tegen twee derde van den tegenwoordigen prijs, en in een vierde van den tijd, die tegenwoordig daartoe vereischt wordt.

Het rapport omtrent de schipbreuken aan de kusten van het Vereenigde koninkrijk gedurende 1853, is thans verschenen. In dit jaar waren verongelukt 832 schepen (in 1852: 1115) en waren daarbij omgekomen 989 personen (in 1852 in weerwil van het groote aantal schipbreuken slechts 920). Van deze 832 schepen zijn 369 op de kusten totaal te gronde gegaan, 52 zonken ten gevolge van aanzettingen; 386 werden zoo beschadigd, dat zij de lading moesten lossen en 25 kwamen er met geringe schade af.

De Schotsche haringvisserij leverde dit jaar 540 miljoen haringen. Hierbij verdient opmerking, dat men thans in Perthshire katton in plaats van vlas tot de vervaardiging der netten bezigt, dat de kattonen netten buigzamer, lichter en goedkooper zijn en buitendien ook spoediger draagen.

De *Times* maakt eene vergelijking tusschen de Spaansche armada van **Philips II**, ter onderdrukking van het ketterische Engeland, en de Engelsch-Fransche Armada, welke de kusten van de Krim thans op dit oogenblik bedreigt. De Spaansche armada bestond uit 92 galeijen en 68 kleinere schepen en had eene bemanning van 8350 zeelieden, 2080 galeislaven en 19.290 man landingstroepen aan boord. Tot de uitrusting dezer vloot had **Philips** vijf volle jaren noodig. De Engelsche armada, die vijf maanden na de oorlogverklaring en twee maanden, nadat tot de expeditie tegen Sebastopol besloten werd, op vreemde kusten voltallig werd gemaakt, telt drie maal zooveel zeelieden, drie tot vier maal zooveel landsoldaten en een onberekenbaar grooter aantal kanonnen, dan waarover de geheele Spaansche magt vóór drie eeuwen kon beschikken. De bijzonderheden, welke de *Times* omtrent de organisatie en verdeeling van het leger geeft, zijn ten deele aan de Fransche bladen ontleend. Van de Russische krijgsmagt in de Krim heeft de *Times* een geringen dunk. Zooveel men weet, ligt in de Krim slechts de zesde divisie, welke onder alle Russische legercorpsen het minst gescht is; het 1ste en 2de legercorps zijn in Polen, terwijl het 3de en 4de zeer verzwakt en gedemoraliseerd uit de Vorstendommen terugtrekken; een gedeelte van het 5de legercorps heeft Odessa en de kusten van Cherison bezet, terwijl een ander gedeelte van dit corps in Georgia of Anapa staat. Is deze opgave juist, dan is de bezetting van de Krim als eene der zwakste militaire posities van Rusland te beschouwen, en hoewel er zeker versterkingen op weg zijn, zoo zullen deze troepen, daar alle communicatie ter zee met het schiereiland is afgesneden, slechts langzaam kunnen voortrukken. Alzoo zoude het voordeel, met betrekking tot de sterkte der troepen, aan de zijde der geallieerden zijn.

FRANKRIJK.
Een zeer groot aantal aanvragen zijn bij het ministerie van staat ingekomen, van personen, die het bureau wenschten te pachten, waarin men bij het gebouw der wereldtentoonstelling, wandelstokken in bewaring zal kunnen geven. De heer **Fould** heeft echter al die aanvragen van de hand gewezen en de vergunning geschonken aan **Mlle. Georges**, die thans hoeg bejaarde en in behoeftige omstandigheden verkeerende, beroemde tragedienne. Men berekent, dat die vergunning voor **Mlle. Georges** gelijkstaat met een geschenk van 100,000 francs.

De daling der graanprijzen op meest alle markten van Frankrijk, maakt nog altijd nieuwe vorderingen. Toch gelooft men in den handel zoo stellig aan eene nog verdere en meer belangrijke daling, dat te Parijs het meel wordt verkocht tegen den prijs van 80 francs per zak op dadelijke levering, doch tegen den prijs van 80 francs leverbaar in de maand October.

De Amerikaansche pakketboot **Caroline Tucker**, die den 18 dezer van Havre vertrokken is met 800 landverhuizers aan boord, heeft in volle zee, op de hoogte van Stortpoint, het Zweedsche schip **Oceanus**, bemand met zestien personen, overzeild, ten gevolge waarvan het gezonken is. Slechts een der zestien personen is gered. De **Caroline Tucker** heeft naar Havre moeten terugkeeren, ten einde de bekomen schade te herstellen.

In het departement Dordogne is bij het graven van een put een rijke steenkolenlaag ontdekt.

SPANJE.
De stad Daroca, in Aragonie, is nagenoeg geheel vernield door eene overstroming, die door hare ongewoonheid in den geheelen omtrek de grootste ontstentenis heeft verwekt. Tijdens het weder op den dag der ongeluks raw was, vertoonde zich plotseling boven de stad eene hoos, die eene kolom water, ter breedte van nagenoeg 100 el, bevatte; dat water barstte uit de hoos boven de stad los, en heeft alles vernield en getuind. De bewoners hadden ter haastwernood den tijd zich op de onliggende hoogten te redden.

Eenige dagen geleden heeft te Muga, eene kleine plaats, vijf mijlen van Figueras, eene bijeenkomst van de voornaamste Carlisten plaats gehad. Men verzekert dat de regering maatregelen genomen heeft, om de politieke partijen in de provincien streng in het oog te houden.

ITALIE.
De treurigste berichten ontvangen wij omtrent den toestand van Messina, waar de cholera 13,000 slagtoffers

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Zaterdag 23 December 1854, No. 102.

zou hebben gemaakt; de kwaal is nog niet geweken. De meeste inwoners hebben de vlugt genomen; men vindt noch geneesheeren, noch apothecars. Met moeite heeft men een 20tal galeislaven kunnen bewegen, om tegen kwijtschelding van hunne straf, de lijken te begraven. Te Genua is die ziekte gelukkig geweken.

— De *Gazette Piemontese*, het officiële orgaan van het Sardijnische gouvernement, bevat in zijn n°. van 15 dezer eene verklaring, ten einde al de geruchten omtrent verdelheid in het cabinet, die eenige bladen trachten te verspreiden, tegen te spreken. „Wij verklaren, zeggen de ministers, dat die geruchten niet den minsten grond hebben, en dat onder ons steeds de meest volmaakte overeenstemming heeft bestaan, omtrent alle binnen- en buitenlandsche aangelegenheden. Men wil weten, dat de bladen, die de geruchten omtrent geschillen in het Sardijnische cabinet verspreiden, die gronden op een plan, om alle monniken-orden in Sardinië op te heffen.

DONAUSCHE-VORSTENDOMMEN.

Men zegt stellig, dat Engelsche en Fransche ingenieurs zich bezig houden met het afbakenen van eene linie voor een reeds lang ontworpen kanaal tusschen Rassowa en Kustendje langs den bekenden Trajanus wal. De loop van den Donau in de Zwarte Zee zoude meer dan 40 mijlen verkort en de scheepvaart op die rivier geheel aan de Russische controle onttrokken worden.

TURKIJE.

Te Constantinopel waren geruchten in omloop, dat tusschen Rome en de Porte onderhandelingen zullen worden geopend, om de Malthezer-orden te herstellen. Men noemt Jeruzalem als den zetel van den toekomstigen Groot Meester. Deze stad zoude alsdan een onafhankelijk politiek bestuur, gelijk aan dat van Mecca, erlangen. alhoewel de onderdanen onder de soevereiniteit van den sultan zouden blijven; dezelve zoude alzoo een vrije en slechts schatplichtige plaats worden. Frankrijk, Engeland en Oostenrijk zouden dit voorstel voorstaan, terwijl ook Sardinië, Spanje, België en Pruisen daarvoor zouden ijveren.

— Het *Journal de Constantinople* van den 9 dezer deelt den tekst mede van verschillende stukken, waarvan de telegraaf ons reeds den korten inhoud had medegedeeld. Een hoogst belangrijk stuk is de hatt-humayoun of nieuwe keizerlijke firman, ten doel hebbende de maatregelen na te gaan, waardoor de strikte inachtneming van den Tanzimat of de charte van Gulhané kan worden verzekerd. Daarbij zegt de sultan, dat hij de instelling verlangt van eenen nieuwen raad van 5 of 6 leden, die wetontwerpen zullen moeten in gereedheid brengen, betreffende de aanvoerende belangrijke punten: de volledige toepassing der Wetten door de regtbanken; de bevestiging van de kracht der regering in het land; vermeerdering van de welvaart des lands; regtvaardigheid in alle aangelegenheden; orde in de financiën, en de verbetering van het lot van alle klassen van onderdanen.

Dit stuk bevat in zijn geheel eene levendige beschuldiging tegen een groot aantal ambtenaren en eene plegtige verbindtenis, tegenover geheel Europa aangegaan, om aan Turkiye een regeringsstelsel te verzekeren, dat op regtvaardige en onwrikbare grondslagen zal rusten. Dit stuk is den 7 Sept. plegtig voorgelezen, in tegenwoordigheid van Ottomanische ministers en hooge ambtenaren, de Catholieke, Grieksche, Armenische, niet vereenigde en Catholieke Armeniansche patriarchen, den opper-rabbijn, enz. Men kan dit stuk beschouwen als een aanhangsel aan de charte van Gulhané en het overzicht van de belangrijke hervormingen die thans worden voorbereid. Het geldt 15 of 16 verschillende ontwerpen van wet, betreffende de toelating der raya's in het Ottomanische leger, het toekennen van eene bezoldiging aan de christelijke geestelijkheid, de afschaffing der privilegiën van de gemeenten, in een woord de algeheele gelijkstelling van de onderdanen van den sultan.

Intusschen maakt het *Journal de Constantinople* met geen enkel woord melding van de vorming van eene commissie van toezigt, speciaal belast met het toezigt op het ten uitvoer leggen van den tanzimat, die, volgens de telegrafische depêche, uit Muzelmannen, Grieken, Katholieken en Israëlieten zou zijn zamengesteld. Men weet niet waardoor dit gerucht ontstaan kan zijn.

De keizerlijke hatt, zooals die plegtig is afgekondigd, is in allen gevallen een allergezigtigst feit en een bewijs van het vaste besluit van den sultan en van zijne ministers om het Turksche rijk te herschappen, door daarin wijzigingen te brengen in overeenkomst met de Westersche beschaving.

Het *Journal de Constantinople* deelt eindelijk den tekst mede van de officiële ontkenning, van wege het Ottomanische gouvernement, op verzoek van den Perzischen gezant, van het berigt, dat de betrekkingen tusschen Perzie en Turkiye zouden zijn afgebroken.

NOORD-AMERIKA.

De correspondent van de *Times* te New-York schrijft het volgende:

Er loopen geruchten omtrent verschillende expeditien van filibusters. De *Herald* van den 10 meldt, dat de *Catherina Augusta*, een barkschip van 400 tonnen, op eene geheime expeditie is uitgezield met een aantal geweren, ammunitie en eene niet zeer gunstig uitzienende bemanning.

De landverhuizing daurt zonder tusschenpozing voort; zij komt veel meer uit Duitschland en minder uit Ierland. Gedurende de acht verloopene maanden van dit jaar zijn te New-York aangekomen 54,548 Ieren en 116,400 Duitschers, het totaal bedroeg 209,415 landverhuizers. Dit toont eene groote vermindering in het getal Ieren, die hun vaderland verlaten hebben. Aan den

anderen kant trachten groote maatschappijen de landverhuizing meer dan ooit te bevorderen.

De secretaris van de schatkist heeft een overzicht openbaar gemaakt van den toestand der banken in de Vereenigde Staten over een aantal jaren. Daaruit blijkt dat het getal der instellingen sedert 1844 is verdubbeld; in 1844 waren er 696 banken, die voor 306,648,057 dollars aan papier hadden uitgegeven, terwijl er in 1854 1208 banken waren, die voor 684,058,440 dollars aan papier hadden uitgegeven. Hun kapitaal is met 40 pCt. de circulatie met ongeveer 200 pCt., de depôts met ruim 100 pCt. en de specie slechts met 18 pCt. vermeerderd.

De uitslag der verkiezingen, voor zoo ver die bekend is, is ongunstig voor de regering.

Te Californië word gemeld, dat men daar eenige ongerustheid begint te gevoelen over de toenemende landverhuizing van Chinezen naar dien staat. Vooral het aantal vrouwen, op wier zedelijkheid veel zou zijn af te dingen, geeft reden tot klagten. Gedurende zeven maanden van dit jaar waren te San Francisco 33020 personen aangekomen en 13062 vertrokken, onder het aantal aangekomenen telden de Chinezen 48 pCt. De Chinezen zijn ook onderling verdeeld en er hebben onderscheidene vechtpartijen plaats gehad.

De markt is over het algemeen nog overvoerd met allerlei goederen, men verwacht echter nog groote aanvoeren uit de Atlantische Staten. Met groot genoegen heeft men vernomen, dat de Senaat der Vereenigde Staten eene wet heeft aangenomen tot bevordering van den aanleg van een telegraaf over de Rocky-gebergten.

Algemeen beschouwt men den toestand van de mijnen en van den landbouw als hoogst gunstig.

Er is een gerucht in omloop, waaraan echter weinig geloof wordt gehecht, omtrent het ontdekken van een onderaardschen weg onder de Sierra Nevada.

In het graafschap Los Angeles is een zoutmeir ontdekt, dat zeer veel zout oplevert.

Gedurende het begin van Augustus was de warmte in het geheele land zeer groot. De thermometer stond gemiddeld op 100°.

— Berigten van 6 September luiden, dat de regen hier en daar is beginnen te vallen en de boschbranden in het gebergte een weinig heeft doen verminderen. Men geloofst dat de dagbladen den nadeeligen toestand van het Indische koren hebben overdreden, alle berigten komen evenwel daarin overeen, dat de aardappelen zeer veel hebben geleden.

Ondanks de slechte tijden en de niet zeer gunstige vooruitsigten voor de toekomst worden de voorstellingen van Mario en Grizo buitengewoon druk bezocht.

Er hebben onderscheidene ongelukken op de stoombooten plaats gehad. Onder anderen is de stoomketel van den *Timour* op de Missouri, gesprongen, waardoor 5 of 6 personen werden gedood en 15 of 16 in de golven geworpen, die verdronken.

De *Evening Post* bevat een berigt, dat *Santa Anna* een schoon klein stoomschip van denzelfden naam zou hebben laten bouwen, dat schip zou met 10 vierentwintigponders gewapend en met Amerikanen bemand zijn. Daarentegen zou generaal *Alvares*, de tegenstander van *Santa Anna*, die naar men algemeen meent aan het hoofd van de insurgenten in Mexico staat, zich te New-York bevinden en daar 4 oorlogschepen uitrukken om de *Santa Anna* te onderscheppen. Hetzelfde blad wil zelfs weten dat *Alvares* is verstandhouding zou staan met de bevelhebbers van laatstgenoemd schip.

Wij gelooven dat dit geheele verhaal louter verdracht is.

De verkiezingen houden de aandacht bezig; intusschen hebben de partijen hunne kandidaten noch niet gesteld. Er bestaat eene grenzeloze verwarring onder de partijen. Vele bladen speculeren tegenwoordig op het eiland St. Domingo.

De dagbladen deelen steeds berigten van onlusten mede tusschen inlanders en vreemdelingen. Te Newmark is eene kerk verwoest en te Philadelphia heeft een ernstig gevecht plaats gehad tusschen de politie en een aantal Duitschers.

De regeringsbladen laten zich scherp uit over het Britsche protectoraat over de Mosquito-kust, in verband met de zaak van Greytown. Men is het algemeene eens, dat Amerika dat protectoraat niet kan toestaan; maar men is het evenzeer eens in het veroordeelen van het bombardement. Het is zeer zeldzaam, dat een maatregel, die van het gouvernement schijnt uitgegaan, zoo eenparig veroordeeld wordt in een land, waar de partijen zoo scherp tegenover elkander staan.

Het stoomschip *Europa* heeft berigten uit New-York tot 12 September aangebragt. De *New-York Courier and Enquirer* zegt, dat de heer Crampton, de Engelsche gezant, de bekrachtiging van het met Canada gesloten visscherij- en reciprociteits-tractaat heeft ontvangen.

Volgens dat blad zouden alle Britsche regimenten in Canada naar Engeland zijn op ontboden. Het blad zegt: „dit bewijst twee zaken; vooreerst, dat geenerlei verwikkeling met de Vereenigde Staten wordt verwacht; ten tweede dat de behoeften van den Oosterschen oorlog grooter worden.”

De bladen deelen bijzonderheden mede omtrent de vreeselijke stormen, die gedurende 36 uren langs de kusten van den Atlantischen Oceaan hebben gewoed.

— Het parlement in Canada was den 5den September door den gouverneur-generaal geopend. Het ministerie had eene nederlaag geleden bij de verkiezing van den voorzitter. De heer Hincks was daarop afgetreden en op den 11den was nog geen nieuw ministerie zamengesteld.

— Brieven uit Caracas melden, dat Móngas eene gedwongene leening van een half miljoen dollars had uitgeschreven; zij, die weigeren daaraan deel te nemen, worden als zamenzweerders gevat. Te Valencia was een slag geleverd, die ten voordeele van de insurgenten was uitgevallen, maar de aankomst van generaal Silva met aanzienlijke versterkingen had den staat van zaken doen veranderen.

Op den 9den dezer was de ratificatie van het tractaat met de Vereenigde Staten uitgewisseld.

De gele koorts nam te Charleston en te Havana toe. De jongste storm had de grootste verwoestingen aangerigt; de rijststoot was bijna geheel verloren; de schade wordt op miljoenen dollars berekend.

De berigten van de verschillende mijnen zijn gunstig, ofschoon het gebrek aan water nadeelig werkte. Ongeveer 80 mijlen van Santa-Barbara waren nieuwe mijnen ontdekt. Bidwell, eene stad in het gebergte, was geheel door brand vernield.

CALIFORNIE.

De *California Courier* verhaalt, dat *Tae-pan-wang*, het hoofd der Chinesche insurrectie, zijne opvoeding aan een planter aan den Mississippi, *Robert* genaamd, te danken heeft, dat hij laatstgenoemde onlangs in een brief heeft uitgenoodigd naar China te komen, om zijne lieden uit den bijbel te prediken, alsmede dat de planter terstond aan dit verzoek heeft voldaan. Hoe de heer *Robert* en *Tae-pan-wang* elkander vroeger hebben ontmoet, daaromtrent bewaart het blad het stilzwijgen.

— Uit San Francisco van den 16 Aug. luiden de handelsberigten slecht. De markt was met goederen van allerlei aard opgehoopt, en verkoopen werden slechts met belangrijke verliezen gesloten. De berigten uit de mijnen luiden voortdurend gunstig. De emigratie uit China neemt eer toe dan af.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Port Elisabeth. De verschrikkelijke longziekte schijnt in geen en deele te verminderen. Aan alle kanten rigt zij vernieling aan, het land met dooden bedekkende, en in vele gevallen den eigenaar van zijn eenigste middel van bestaan beroovende. Wij hebben juist vernomen, dat de heer *Joseph Lewis*, aan de Coega, meer dan 180 stuks heeft verloren. De heer *Jack Ham* heeft ook 180 stuks verloren. Een arme man, een daglooner die in de buurt woont, heeft elk stuk van de twee spannen welke hij had, verloren. Naderbij komende, heeft de heer *Tee*, onze veldcornet, 133 stuks in de vlakte verloren; de heer *Kelly* tusschen de 50 en 60 stuks. Met een woord, er is naauwelijks één boer in dit district, die geene aanmerkelijke verliezen geleden heeft.

— Een boer met name *Howison*, woonachtig bij Ferreira, trof onlangs een groot ongeluk, door het ontploffen van buskruit. Het blijkt dat de heer *Howison* eene doos onderzocht, waarin hij vermeende dat eenig tuinzaad was, en niet denkende dat het buskruit was, bukte hij neer met een brandende pijp in zijn mond om te onderscheiden welk soort van zaad het was, toen de geheele inhoud in brand raakte, en hij zwaar bezeerd werd in zijn aangezicht en op zijne borst.

— Uit de *E. P. Mercantile Gazette* nemen wij het uittreksel eens briefs, gedateerd Burgersdorp, 17 Oct. :

Het opperhoofd *Sikonyella* kwam hier gisteren aan, voor *Mohesh* bevreesd zijnde, „die zijn hoofd verlangt.“ Eenige van zijn volk kwamen met hem, en waren dadelijk als bedienden onder de stads inwoners en boeren in dienst getreden. Men verwacht dat nog 200 van zijn stam zouden volgen, in welk geval zij zich zeker onder de boeren in de kolonie als bedienden zullen verbinden. Hij was door sir *G. Clerk* onder het Oranje-rivier Vrij Gouvernement gelaten, naar te Bloemfontein hulp zoekende. Zeide men hem naar de kolonie te gaan, uit vrees dat die stad door *Mohesh* zou worden bezocht, en de president van de republiek, *Hoffman*, begeerig was om eenige aanraking of misverstand met *Mohesh* te vermijden.

Een ander schrijft van dezelfde plaats: *Sikonyella* en al zijn volk zijn buiten deze stad. Men wil dat het Britsch gouvernement hem eenig land voor zich en voor 30 zijner kapiteins geven zal, om zich daarop te vestigen; de overigen van zijn volk willen dienst nemen onder de boeren. Arbeid is hier schaarsch.

— Een magazijnmeester, *Redloff* genaamd, te Bethany wonende, is door het Oranje Vrijstaat Gouvernement beboet met 300 pd. sterl., omdat hij eene hoeveelheid buskruit in zijn bezit had zonder verlof.

— De bandiet *Smith* is onlangs gevangen genomen onder de volgende omstandigheden: een boer, nabij Lichtenburg zijn vee verloren hebbende, ging naar hetzelfde zoeken; eensklaps schrikte zijn paard voor een man welke in het bosch lag en ontwaakte. Ondervraagd wordende, waren zijne antwoorden onvoldoende en de boer reed naar de politie waar hij aangifte deed van het geval. De superintendent en eenige policedienaren begaven zich dadelijk naar de plaats maar de man was verdwenen, men volgde echter het spoor en niet ver van daar vond men hem, die niemand anders dan *Smith* was. Zoodra hij herkend was, gedroeg hij zich zeer lathartig. Hij verklaarde dat hij liever gehangen wilde worden dan naar de bandieten-statie terug te keeren. Men zegt ook dat hij de volgende opgaaf heeft gedaan van zijn loopbaan sedert zijne ontkoming. Na de statie verlaten te hebben, begaf hij zich naar de Kaapstad, en bleef onder de Tafelberg tot 's avonds; toen hij in de stad kwam hoopte hij een vriend te vinden die hem geld schuldig was, doch vernam dat die naar Australië vertrokken was. Hij poogde toen den winkel van de heer *Hansen* open te breken, maar verhinderd en sterk door de politie achtervolgd wordende, was hij blijde zich met de vlugt te redden. Hij ging naar Rondebosch en stal een paard, waarmede hij naar Michells Pass reed, een smidswinkel openbrak en eenig gereedschap stal. Hij ging toen naar Worcester en poogde de bank open te breken, maar bevindende dat het gereedschap, hetwelk hij gestolen had, daartoe niet genoegzaam was, besloot hij dadelijk naar de stad terug te keeren, ten einde het benodigde gereedschap te bekomen. Hij ging naar Wellington, waar hij een tweede paard stal, het eerste paard verloren hebbende, en was op weg naar de stad toen hij vermoeid en verwilderd werd, zijn paard liet loopen en zich in een bosch verschool, waar hij slapende gevonden werd omtrent een halve mijl van de Lichtenburg statie.

— Vele misdaden hebben onlangs alhier (Worcester) plaats gevonden, waarvan de misdadigers nog niet ontdekt zijn. Gewelddadige pogingen zijn aangewend de Worcester Comm. bank open te breken, doch vruchteloos. Een zadel, voor den negotiewinkel van den heer *Beck*, is gestolen, de stal van den heer *Jon de Wet* opengebroken en daaruit gestolen paard, zadel en toom. Uit den stal van den heer *Forney*, in Bainskloof, drie paarden en uit zijne kraal een schaap en een bok, het schaap was nabij de kraal geslagt geworden. Met uitzondering van den zadel van de heer *Beck*, is al het gestolene terug bekomen.

Scheepsberigten.

Straat Sanda doorgezeld.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Naam
Dec. 16	Engelsch	Mainison	John Marly	Manilla	1 Dec.	Melbourne.
" 17	"	Granite Cely	Willem Laast	"	8	Londen.
" 18	Amerikaansch	Joshua Bates	S. Easterbrook.	Shanghai	5	Niw-York.
" 1	Engelsch	Marion	Aley Beset	Manilla	24 Nov.	Londen.
"	"	Victoria.	Linnington	Singapore	13 Dec.	"

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Dec. 20	Nederlandsch	Bezoekie	A. Schaap.	Rotterdam	30 Aug.	Reynst en Vinju.
"	"	Maria	H. D. van Wijk.	Amsterdam	7 Sept.	Haager en Schuurman.
" 21	Nederl. Indisch	st. Banda	F. H. Schmidt	Soerabaya	15 Dec.	B. Kopermit en co.
"	Nederlandsch	Johanna Christina	J. H. van Santen	Rotterdam	25 Janij.	B. Landberg en Zoon.
"	Nederl. Indisch	Almansoor	Said Aboebakar	Samarang	7 Dec.	Coulster.
"	Engelsch	Childe Harold	Pryno	Manilla	"	Martin, Dyce en co.
"	Amerikaansch	Comit	E. C. Gardner	Hongkong.	10 Dec.	Paine, Stricker en co.
" 22	Nederlandsch	Valparaiso	"	Tagal	"	Tiedeman en van der Burg.
"	Nederl. Indisch	Tartar	"	Pakalongan	"	Gesagvoerder.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Dec. 21	Nederl. Indisch	Batavia	Tan Ingok	Pecalongan.
"	"	Tiantaj	Lim Tekhie	Cherbon.
"	"	Almansoor	Mohamat Yassin	Bandjermassing.
" 22	"	Al Osmarie	A. Lunel	Banks.
"	Nederlandsch	Banka	G. Schuit	Soerabaya.
"	"	Maria Adriana.	S. van der Held	Tagal.
"	Nederl. Indisch	Almansoor Sarie	Sech Jamanie	Panaroean.
"	"	Pasekan	Tan Pikiok	Pecalongan.
" 23	Nederlandsch	Camileon	Kriegge	Samarang en Soerabaya.
"	Nederl. Indisch	Fathool Rachman	Said Asefag	Soerabaya.
"	"	Marzoek	Said bin Sahab	Cherbon.
"	Zweedsch	Jacob	A. W. Fanch	St. Francisco.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Vriendschap	T. W. Schuchard.	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
"	Constantia	C. J. Kaleshoek	"	"
"	Henricus Gerardus	P. de Boer	Soerabaya.	Paine, Stricker en co.
"	Henricus Gerardus	de Boer	Tjilatjap.	"
"	Princes Amelia	W. Groeneveld	Tjilatjap	Tiedeman en van der Burg.
"	Nehalemia	R. Gievel	Nederland	Basing, Schröder en co.
"	Johanna Christina.	J. H. van Santen	Rotterdam via Pasoeroean.	B. Landberg en Zoon.
"	Duggerbank	Clowting	"	G. Suermend en co.
"	Sara Lydia	B. van der Tak	"	Reynst en Vinju.
"	Bezoekie	A. Schaap.	Soerabaya.	"
"	Pasarpeang	Talbrun	"	B. Kopermit en co.
"	Maria	H. D. van Wijk.	Nederland via Samarang.	Haager en Schuurman.
Nederl. Indisch	Tatas Bandjermassing	Sarif Abdulla.	"	D. N. Buje en co.
"	Adarak	Mohamad Djamjan	"	"
"	Batavia	Liangsoei	"	"
"	Naum Eljoer	Monteiro	"	Coulster
"	Fockool Hair	Said bin Alie	"	"
"	Oedjong Pandang.	Yong Kingyong	"	"
"	Columbus Almansoor	Said bin Sahil	"	"
"	El Mansoor	Said Aboebakar	"	"
"	Naim Balheer.	Sech Omar Fagio.	Samarang en Soerabaya	"
"	Lachmadie.	Sech Achmet Sahab	"	"
Engelsch	Ontano	Wemyss	Holland	Pitcairn, Syme en co.
"	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
"	William Simpson.	Marsh	Londen	Martin, Dyce en co.
"	Childe Harold.	Prijess	Engeland	"
"	Ellen Simpson.	"	"	Paine, Stricker en co.
Amerikaansch	Witch of the Wave	S. V. Schreve	Amsterdam	"
"	Comet	Gardner	Hamburg.	"
Russisch.	Ideolet.	A. J. Hansten.	"	Kreglinger, Dummier en co.
Balie	Rayan	Sech bin Osman	"	D. N. Buje en co.
Hamburgsch	Sulvia	D. Steen	Macassar.	Bahre en Kinder.
"	Julie	"	"	Hughan.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Dec. 12	Ned.	L'Esperance.	Hornung	Batavia.
"	"	Admiraal Zoutman	P. D. Nap	"
" 13	N. I.	Djoemating	Oei Boe	Balie (Amp.)
" 14	Z. M.	st. Vesuvius.	Said Ba Alie	Batavia.
"	N. I.	Faidool Rachman.	Sech Ba Alie	Samarang
"	"	Atiat Ulmoula.	Sech Ba Alie	Batavia.
"	"	Mansoor Sarie	Moh. Taher.	Grisee.
"	Ned.	Christiaan Huijgens	A. J. Ihlowe.	Batavia.
"	N. I.	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
"	Ned.	Scheerderloo	Marmelstein.	Batavia.
" 15	N. I.	Hoksing	The Toengsang	Riouw.
"	Ned.	Margaretha Simonnetta	F. J. Hoffman.	Batavia.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Dec. 13	Ned.	Brouwerhaven	P. Jansen.	Ned. v. Prob.
"	Z. M.	st. Soembing.	uit. 2 k. P. Buddingh.	K. st. o. d. O.
" 14	Ned.	Anna en Elise.	C. J. Jaski	Ned. v. Prob.
"	N. I.	Abdul Rachman	Hadij Mansoor	Grisee.
"	"	Schander Salim	Sech Drahim	"
" 15	Ned.	Maria Anna	L. G. Verbeek.	Ned. v. Banj.
"	N. I.	Kepoetran	Tan Bis.	Balie (Amp.)

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Z. M. stooms. *Batavia*: drie in de bogt van Samarang opgevoerde Batavia'sche visschers.

Met het Hamb schip *Julia*: de heer T. Mack.

Met het Ned. schip *Bezoekie*: de heeren de Geer en 3 dochters. — de Weyle en familie. — van Woelaren. — van der Meulen. — Broedfeld. — Wed. Gaeleider. — Meijfrouwen Naggebrugge. — A. de Lange. — 2 stuurmans leerlingen.

Met het Ned. schip *Maria*: de heeren J. Hofmeyer. — J. Coblyn. — H. Coblyn.

Met het N. I. stooms. *Banda*: de heeren Boer. — Craner. — Brest van Kempen. — Schade. — Pakud. — Loudon. — Mevr. Reener en dochter. — 1 luitenant Schmidt en echtgenoot. — Rietveld. — 2 luitenant Egger. — Crenoeur. — Z. M. troepen.

Met het Amer. schip *Comit*: de heeren Mars en zoon. — A. P. Hopper en familie. — S. W. Benny.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Almansoor Sarie*: de heer A. J. van Spall, de gewezen matroos van het ned. schip *Vriendschap*: H. Jurgens. — W. M. Pyllo.

Met het Ned. schip *Banka*: de heeren W. van Raalten. — M. M. Pareira.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 20 tot en met den 23 December 1884.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Constantia* gez. C. J. Kaleshoek agt. van Ommeren Rueb en co.

35 kn. papier. 2 kn. wollen dekens. 50½ en 16½ leggers. *Agenten.*

25 ks. specie. *N. H. M.*

3 kn. manufact. *Moormann en co.*

36 osh. roodewijn. 100 vs. boter. *Suermend en co.*

75 kn. wijn. 2 do. krameryen. *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. lak. *Lange.*

1 rijtuig. *Landberg en Zoon.*

2 kn. boeken. v. d. *Boek.*

1 kt. drukletter. *W. Bruining.*

100 ks. kaas. 100 hammen. 56 ks. provis. 40 vs. 7 stnk. en 2 kn. vleesch. *de Weerd Ruyt en co.*

5 mand. aardewerk. 1 kt. stalen pannen. 190 vs. haring. 2 md. borstelwerk. 160 vs. verf. 150 kn. olie. 3 kt. schrijfbloeden. 20 md. water. *Order.*

Van Japan per ned. schip *Sara Lydia* gez. B. van der Tak agenten Reynst en Vinju.

6060 pic. staalkoper. 1349 do. kamfer. 5 ks. kabasijen. eene partij led. koperkistjes. eene partij led. houten kistjes. 1 ks. proefgewigten. 2 kn. kwiksilver. eenige gouv. goederen. 11 kn. planten. *Gouvernement.*

12 kn. planten en bollen. *Burger.*

426 coll. divers. 981 kn. witte was. 310 kn. en 61 kn. soja. 80 do. misen. 130 do. conomon. 5 do. periken. 5 do. abrikozen. 300 kn. tijntjaouw. 64 martevanen. 3 ofiepotten. 129 kn. schutsels. 10 do. medicijne rijst. 8 do. gedr. oesters. 65 pakk. do. zeekatten. 50 do. vloermatten. 1 kt. koperen pannen. 200 pakk. bezems. 92 kn. pajongs. 40 do. stroo doogjes. 140 do. mandwerk. 190 mand. aardewerk. 12 pakk. ronde matten. 320 do. nacht spiegels. 15 kn. sakki. 52 pakk. geel bijenwas. 15 zakk. tarwe. 4 paar farsanten. 3 kn. planten. 35 korven kippen. *Lange.*

Van Amsterdam per ned. schip *Pasarpeang* gez. C. C. B. Tulbran agt. Kopermit en co.

25 kn. silvergeld. 100,000. — 176 do. manufact. 74 coll. gouv. goederen. 120 kn. zakken. *N. H. M.*

76 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

30 kn. manufact. 32 md. wijn. 100 vs. boter. *Agenten.*

2 kn. glaswerk. 4 do. billard en muziek. v. d. *Moulen.*

100 ijeren potten. 12 coll. ijzerwaren. 6 kn. anjovis. *Haager en Schuurman.*

8 ks. papier krameryen en hoeden. 27 do. parfumerien. 7 do. uurwerken. 6 do. bascules en gewigten. 10 do. visch. 300 vs. boter. 100 hammen. 4 ks. krameryen. 97 coll. manufact. *B. v. Leuwien en co.*

100 vn. bier. 146 coll. verfwaren. *de Weerd Ruyt en co.*

160 md. water. 1 kt. diversen. *Tiedeman en v. Kerckh.*

4 kn. zakken. 40 coll. manufact. *Moormann en co.*

100 kn. manufact. 3 do. pamenent. *Pandel en Stiehaus.*

5 kn. manufact. 26 do. krameryen. 20 do. provisien. 1 do. sigaren. *Bahre en Kinder.*

25 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*

1 kt. leder. *Meisendorff Wilman en co.*

2 ka. diversen. *Kreglinger Dummier en co.*

2 ka. manufact. v. *Riet en co.*

5 kn. krameryen. 1 do. onderwaren. enz. v. *Riet en Ter Gouw.*

7 kn. meubelen. *Geb. Rosely en co.*

8 kn. lijsten en platen. 38 do. provisien. 20 vn. bier. *John Pryce en co.*

41 kn. wijn. v. d. *Biesen en Zoon.*

1 kt. boeken. van *Dorp.*

1 kt. wijn. *Tiedeman en van der Burg.*

58 coll. provisien. *Gesagt.*

21 kn. manufact. 50 vn. bier. 100 do. boter. *Order.*

Lading voor Samarang.

36 kn. manufact. 6 kt. 6 vn. en 6 pakk. koopmanschappen. 50 coll. do. 28 do. manufact. 3 pakk. jinh. 1 schied. 3 ka. manufact. 3 coll. diversen. 6 kn. anjovis. 1 do. sigaren. 3 do. provisien. 4 do. koopwaren. 1 do. speelgoed. 4 do. provis. 1 do. manufact. 1 do. parapluis. 2 do. boeken. 1 do. koopwaren.

Lading voor Soerabaya.

20 ks. manufact. 5 do. silvergeld. 41 coll. provisien en dranken. 9 do. manufact. 100 vs. loodwit. 1 vs. meise. 1 rol. 1 ka. koopmanschappen. 3 do. krameryen. 6 do. anjovis. 2 do. koopmanschapp. 3 do. krameryen. 1 kt. en 1 pakk. diversen.

Van Amsterdam per ned. schip *Maria* gez. H. D. van Wijk agt. Haager en Schuurman.

647 kn. manufact. 10 kn. robde garen. 20 vs. kop. spijkers. 686 blokken lood. 121 stav. en 10 platen ijzer. 3 kn. diversen. 400 vs. loodwit. 12 kn. papier. 28 do. katoen. 6 do. linnen. 200 kn. kof-fjakken. 25 ks. specie. 100,000. — *N. H. M.*

15½ pip. en 50 kn. bier. *Agenten.*

21 kn. meubelen. 2 vn. haring. *Geb. Rosely en co.*

32 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

13 kn. manufact. *de Weerd Ruyt en co.*

100 kn. theelood. 1 do. porcelein. 1 do. ing. vrucht. 8 do. provisien. 30 vs. boter. 3 kn. wijn. *Paine Stricker en co.*

20 kn. koper. 5 do. spijkers. 20 do. manufact. 26 do. koopmanschapp. 5 vs. do. 15 kn. manufact. *Kopermit en co.*

6 pakk. sagen. 1 kt. ijzerwaren. 20 pakk. 20 ps. dommekrachten. *Tiedeman en v. d. Burg.*

1 kt. manufact. 20 vs. boter. 4 do. meel. 10 do. bier. 4 do. rolpens. 2 do. ossentongen. 8 kn. provisien. 1 do. kaas. 1 tromm. beachuit. 6 pullen aijn. 1 keld. genever. 10 hammen. 61 pakk. zakken. *Tiedeman en v. Kerckh.*

58 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*

6 kn. koopmanschappen. 100 md. bier. *Moormann en co.*

10 kt. manufact. *Bahre en Kinder.*

19 ks. banket. 3 do. gez. vleesch. 1 do. krameryen. 1 do. bitter. van *Riet en Ter Gouw.*

1 do. bijbel. 1 do. drukletter en boeken. 2 vs. druk inkt. *Lange en co.*

2 ks. apparaten. *Lange.*

1 kt. koopwaren. *Meisendorff Wilman en co.*

35 kn. en 1 vt. bier. *Kreglinger Dummier en co.*

2 kn. provisien. 1 do. snuff. 43 do. wijn. v. d. *Biesen en Zoon.*

20 coll. provisien. *John Pryce en co.*

200 kazen. *Suermend en co.*

15 vs. boter. 2 ks. provisien. 6 ps. hammen. *Aligant.*

100 kt. manufact. *Order.*

20 vn. bier. 100 hammen. 100 kazen. 125 vs. boter. 4 ka. provis. *Gesagt.*

Lading voor Samarang.

46 kn. koopmanschapp. 50 do. wijn. 77 do. en 75 pakk. manufactur. 9 md. kat. dekens. 20 kn. manufact. 7 kn. en 1 pakk. diversen. 4 ks. koopwaren. 1 do. boeken. 1 do. laken. 1 do. provisien. 4 vs. vleesch. 1 kt. en 12 coll. koopmanschapp. 1 kt. boeken. 2 do. messen. 1 do. glaswerk. 1 do. krameryen. 52 do. en 4 kn. manufacturen.

Lading voor Soerabaya.

44 kn. en 13 pakk. calicots. 400 vs. boter. 1 kt. diversen. 1 pakk. gedr. vruchten. 4 ks. likeur. 3 do. pastebakkerwerk. 1 do. verfwaren. 2 genev. kelders. 1 ks. eau de cologne. 6 hammen. 1 kt. handschoenen en kaarten. 1 do. glaswerk en porcelein. 1 do. gelakt bladen. 1 kt. aardewerk. 10 vs. boter. 1 kt. wijn. 1 pakk. diversen. 2 vs. haring.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 13 tot en met den 15 December 1884.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schip *Admiraal Zoutman*. gezagt. Nap. Ballast en restant provisien. *Gesagvoerder.*

Van Batavia per nederl. bark *Atiatul Maalik*, gezagt. Sech schan bin Said Baecier.

50 st. led. leggers. *Adam en co.*

1 pic. en 3 kn. dadel. 1 pic. ghie. 1 hanglamp. 1 pakk. oud koper. 3 kriesen. 1½ pic. koperwerk. 3 kn. div. kat. goederen en krameryen. 1 bl. eur. rood garen. 1 do. 20 st. gek. katoen. 1 kt. 73 eurg. Batv. sarongs. 2 pott. gember. 1 kt. lijnwaden. *Order.*

184 vs. spijkers. 20 kn. blaaskoper. *Fraser Eaton en co.*

9 kn. meubelen. *Van Eek en co.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Christiaan Huijgens* gez. A. J. Jhlowe.

1 kt. leidsch. *Order.*

Van Batavia per ned. brik *Esperance*, gez. Hornung.

300 keld. genever. *Thomaz.*

100 1½ champagne. *Granger Moliers en co.*

100 1½ genever. 2 kn. sarongs. 5 kn. palamporis. *Adam en co.*

10 kn. eau de cologne. 20½ pic. krijnagelen. *Thomaz.*

7 coll. oorlogstuig. *Gouvernement.*

25 pic. boomkasten. *Order.*

100 keld. genever. *Martens.*

1 kt. ijzerwerk. 2 do. krameryen. 1 do. wollen goederen. *Kerthaus.*

5 kn. manufact. *Van Leuwien en co.*

2 kn. sarongs. 1 kt. modewaren. *Kerthaus.*

1 kt. zijde goederen. *Martens.*

2 kn. zijde goederen. *Adam en co.*

3 kn. krameryen. *Van Leuwien en co.*

6 kn. wollen goederen. *Order.*

1 kt. zijdestoffen. *Martens.*

3 vn. glaswerk. 6 md. aardewerk. 5 kn. meubelen. 20 vn. bier. *Adam en co.*

30 keld. ijzer. 4 roll. platlood. ½ vn. zw. teer. 10 do. 10 blkk. groene verf. *Gesagt.*

10 osh. wijn. 25 vn. porter. 1 kt. sigaren. *Mc. Millan Marten en co.*

100 vn. bier. *Fraser Eaton en co.*

UITVOER.

Naar Nederland via Probolinggo per ned. schip *Brouwerhaven* gez. P. Jansen.

60 vs. koperduiten. 95 pic. rotting. 3601½ pic. suiker. *N. H. M.*

Naar Nederland via Probolinggo per ned. schip *Anna en Elise* gez. C. J. Jaskie.

3002½ pic. suiker. 80 kn. cochinilla. 104 do. indigo. 9 pip. peper. 62 do. kaneel. *N. H. M.*

Naar Nederland via Banjoewangie per ned. schip *Maria Anna* gez. I. G. Verbeek.

150 pic. rotting. 4001½ do. suiker. *N. H. M.*

Naar Balie per ned. ind. schoenor *Kopertman* gez. Tambio.

1 kt. rood gev. katoen. *Fraser Eaton en co.*

1 kt. gev. katoen. *Hoekstra Gijzing en co.*

99 kn. anijdrank. 90 do. arak. 500 1½ stroozakken. *Gesagvoerder.*

Naar Nederland via Panaroean per ned. schip *Handrina*, gez. E. M. Papipe.

80 pic. rotting. 4000½ do. suiker. *N. H. M.*

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Algemeen Vergadering ter Verkiezing van eenen President en drie commissarissen in het bestuurschap Zaterdag 6 Januarij 1885, des avonds ten 7½ uur.

GRONDTUIN UITVOEREN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.